

AT VÆRE LÆRER I PRAKSIS 1: Arbejdsformer og undervisningsformer

LIP1, 2. oktober 2023

Praktiske informationer vedr. modulet:

At være lærer i praksis 1 (LIP1) er et éndags-modul fra kl. 9-15.30.

Du finder adressen på kursusstedet på pædagogikums hjemmeside under kalenderen:

https://www.sdu.dk/da/om_sdu/institutter_centre/mdle/uddannelse/paedagogikum/kalender_indhold/lar

Ca. 14 dage før modulet finder du program og prioriteret læseliste i dit hold-Teams.

Forberedelse til modulet

1. Læs pensum i så god tid inden modulet, at du kan afprøve en eller flere af de pædagogiske pointer, som beskrives. Notér dine tanker ned.
2. Brug FIMME til at beskrive et kort forløb for ét af de hold, der indgår i dit praktiske pædagogikum. Det skal være et forløb på to til fire lektioner. Beskrivelsen skal indeholde mål på forløbs- og lektionsniveau, herunder skal én af lektionerne være beskrevet på sekvenseringsniveau. Du skal kunne dele dine overvejelser omkring forløbet med andre kandidater på holdet.
3. Gennemfør en kort samtale med 2-3 elever fra et af dine hold, og spørg til deres erfaringer med forskellige arbejdsformer, herunder hvornår, hvorfor og eventuelt med hvem eleverne oplever, at de lærer mest.
4. Lav en refleksionsskrivning på 7 min. over, hvilke arbejdsformer du mener passer bedst til:
 - a. Det fag, du har lavet forløbet i.
 - b. De elever, der er i klassen.
 - c. Hvordan din egen erfaring med arbejdsformer præger dit syn på valgte arbejdsformer.
5. Læg disse materialer i din portfolio.
6. Udfør og drøft din aktion fra LÆR i overensstemmelse med din undervisers anvisninger og gruppens aftaler i Teams.

Pensum

Tematisk baggrundslæsning

- Steen Beck (2019): *Didaktisk tænkning på arbejde – en brugsbog til almindidaktik på det gymnasiale pædagogikum*. Forlaget Frydenlund:
 - Kap. 3: Didaktik, læringsrum og vidensformer. Siderne 106-123.
 - Kap. 4: Kommunikation og dialog. Siderne 125-147.
 - Kap. 6: Livet i klassen. Siderne 206-210. Til modulet 'At være lærer' læste du hele. Du skal denne gang nærlæse casen på de anviste sider.
 - Kap. 7.5: Dannelse i en digital tidsalder. Siderne 250-256.

Tematisk uddybende læsning

- Vodcast: Steen Beck og Michael Paulsen (2014): 'Videns- og arbejdsformer'. SDU. Afspilles herfra: <https://web.microsoftstream.com/video/16587b4d-328f-4439-9021-4d2f88564195>. For at se videoen, skal du være logget ind på Teams. Se vejledningen bag i dette kompendium.
- Lars Brian Krogh og Hanne Møller Andersen: 'Naturfagslæreres vidensgrundlag – med udgangspunkt i PCK, i MONA, 2008-3. Siderne 36-52
- Annette Kjærgaard og Peter Hobel: 'Arbejdsformer' i Dolin et al.: *Gymnasiepædagogik – en grundbog*. 4. udgave. København Hans Reitzels Forlag 2020, siderne 302-319.
- Dion Rüsselbæk Hansen; Lene Larsen & Michael Paulsen: 'II. Et undervisningsmæssigt refleksionsperspektiv' i *Undervisning, dannelse og ungdomsliv: refleksionsperspektiver og læreruddannelse*. Odense. Syddansk Universitetsforlag 2019, s. 33-62

Litteraturpræsentation *At være lærer i praksis 1*

Materialet til LIP2 skal give dig blik for

- a) hvordan mål for undervisning og valg af arbejdsformer hænger sammen med elevernes læring og motivation i undervisningen,
- b) hvilken betydning kommunikation og klasseledelse har i forhold til de forskellige arbejdsformer og læringsrum, som de hænger sammen med.

Dette blik skal du bruge, når du som en del af din forberedelse laver forløb og undersøger dine elevernes erfaringer med forskellige arbejdsformer.

Som til *At være lærer* får du her en litteraturpræsentation, du kan vælge at læse for at have et forhåndskendskab til teksterne og for, hvad de hver især skal hjælpe dig med at få blik for.

Vodcasten om arbejdsformer skal give dig blik for formålet med forskellige arbejdsformer, og hvad der sker, når der skiftes mellem arbejdsformerne. En af pointerne er, at der skal skiftes mellem arbejdsformer for at opnå 'fæstelse' hos eleverne, og at variation af arbejdsformer er nødvendig for at bringe forskellige vidensformer i spil. Der må tænkes i både variation, progression og sammenhæng mellem arbejdsformerne. Til at udvide din forståelse af begrebet 'progression' kan du i baggrundsmaterialets kap. 3.3 hos Beck læse om taksonomi og taksonomiske overvejelser i undervisningsorganisering.

Teksten af Kjærgaard & Hobel skal give dig blik for begrundelser for valg af arbejdsformer. En pointe er, at mål for undervisningen må bestemme de arbejdsformer, der anvendes. Kjærgaard & Hobel opstiller en matrix mellem arbejdsformer (måder at organisere undervisningen på) og læringsrummene (den aktivitet der kaldes på). Pointen er, at gruppearbejdet fx ikke tilhører et bestemt læringsrum, men at målet med gruppearbejdet er forskelligt i de forskellige læringsrum. Artiklen diskuterer de forskellige undervisnings- og læringsrums styrker og svagheder.

Teksten af Andersens & Krogh om 'Naturfagslæreres vidensgrundlag – med udgangspunkt i PCK' skal give dig blik for, hvilken særlig viden, det er, en gymnasielærer skal have i sit arbejde.

På modulet 'At være lærer' blev begrebet PCK introduceret og anvendt, og du har derfor en forhåndsforståelse af begrebet, som kan hjælpe dig til at læse og forstå teksten.

Kap. 6 i *Didaktisk tænkning på arbejde* er udvalgt til at give dig blik for, hvordan klasseledelse og lærerens relationsarbejde er afgørende for, at eleverne lærer noget, og for hvordan valg af arbejdsformer også har betydning for arbejdet med klassekulturen. I kapitlet finder du en case fra et aktionsforsknings-projekt på et hf, hvor en aktionsforsker i samarbejde med en dansklærer sætter en aktion i gang, som observeres og analyseres. På den måde eksemplificerer casen, hvordan arbejdsformer kan være med til at styrke klasserumskulturen, og det er også en case, som viser, hvordan den reflekterende praktiker undersøger og laver interventioner i undervisningen.

Teksten af Michael Paulsen 'II. Et undervisningsmæssigt refleksionsperspektiv' er valgt for at styrke dit blik for, hvordan den reflekterende praktiker arbejder. Han introducerer fire begreber, der forklarer, hvordan der i både praktisk og teoretisk pædagogikum kan åbnes for refleksion over og undersøgelse af undervisning. De begreber skal du kende og forstå betydningen af.

Kap. 7 i *Didaktisk tænkning på arbejde* skal give dig blik for, hvordan man som lærer er nødt til at forholde sig til digitale teknologier i klasserummet, og til hvordan de kan inddrages eller fravælges i organisering af undervisningen og for at skabe et godt læringsmiljø og en god klasserumskultur.